

TALOUSARVIOALOITE 1077/2001 vp

Määrärahan osoittaminen lapsilisien maksamiseen 17-vuotiaille

Eduskunnalle

Lapsilisäoikeuden ulottaminen kaikkiin alle 18-vuotiaisiin on jo pitkään ollut yksi suomalaisen sosiaalipolitiikan tavoitteista ja toiveista. Nykyisessä yhteiskuntarakenteessa 17-vuotiaat ovat lähes aina vanhempiensa elatuksen varassa. Vanhemmilla on myös lakisääteinen velvollisuus heidän elättämiseensä. 17 vuoden ikärajan ylläpitämiselle ei perheiden todellisuudesta löydy perusteita. 17-vuotiaan kohdalla vanhempien menot eivät suinkaan välttämättä ole pienimmillään. Esimerkiksi lukiossa opiskelevan nuoren koulukirjat maksavat tuhansia markkoja lukuvuodessa.

Myös eri tukijärjestelmien yhteensovittaminen vaatii lapsilisäiän korottamista. Opintotuesta vanhempien tulot otetaan huomioon opintorahan asumislisää myönnettäessä 18 vuoden ikään saakka ja opintorahaa myönnettäessä aina 20 vuoden ikään saakka. Kun vanhemmilta vaaditaan lapsen elatusta 18 vuoden ikään saakka ja tämän opiskellessa usein vielä vanhemmaksikin, olisi kaikin puolin kohtuullista maksaa lapsilisää vielä 17-vuotiaillekin.

Sosiaalinen oikeudenmukaisuus, järjestelmien yhteensovittaminen ja vanhemmilla oleva elatusvelvollisuus kuitenkin tekevät uudistukses-

ta ja siihen liittyvästä sijoituksesta välttämättömiä.

Lapsilisäoikeuden ulottaminen myös 17-vuotiaiden ikäluokkaan tulisi maksamaan valtiolle noin 74 miljoonaa euroa vuosittain, kun alle 18-vuotiaiden opintotuesta säästyisi noin 14 miljoonaa euroa. Säästön on laskenut keväällä 2000 mietintönsä jättänyt uudistusta kannattanut työryhmä. Osittain uudistusta rahoittaisivat myös säästytävät toimeentulotuet.

Ensi vuonna lapsilisien ulottaminen 17-vuotiaisiin tulisi kuitenkin maksamaan valtiolle vain noin 25 miljoonaa euroa, jos lapsilisien piiriin otettaisiin uutena ryhmänä vain ne nuoret, jotka täyttävät 17 vuotta vuoden 2002 aikana, ja jos uudistus tulee voimaan 1.7.2002 alkaen.

Tämä uudistus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.7.2002 alkaen.

Edellä olevan perusteella ehdotan kunnioittaen,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2002 talousarvioon momentille 33.15.52 25 000 000 euroa lapsilisien budjettiperusteiseen maksamiseen myös 17-vuotiaille.

Helsingissä 18 päivänä syyskuuta 2001

Päivi Räsänen /kd